

PROPOSTA DIDÀCTICA

MATÈRIA: TALLER ECONOMIA

NIVELL: 3^r ESO

DEPARTAMENT: ECONOMIA

CURS ESCOLAR: 2024 – 2025

PROFESSORA: MARI CARMEN ZARAGOZÁ BORRÁS

ÍNDEX

- 1. INTRODUCCIÓ.**
 - 1.1. CONTEXTUALITZACIÓ.**
- 2. COMPETÈNCIES CLAU.**
 - 2.1. PERFIL D'EIXIDA.**
 - 2.2.OBJECTIUS GENERALS.**
- 3. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA D'ECONOMIA.**
- 4. SABERS BÀSICS.**
 - 4.1. UNITATS DE PROGRAMACIÓ I DISTRIBUCIÓ TEMPORAL.**
- 5. SITUACIONS D'APRENTATGE.**
 - 5.1. MATERIALS DIDÀCTICS I ALTRES RECURSOS.**
- 6. CRITERIS D'AVUACIÓ.**
- 7. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ.**
 - 7.1. ACTIVITATS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.**
 - 7.2. CRITERIS DE RECUPERACIÓ.**
- 8. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.**
- 9. PLANS DE REFORÇ INDIVIDUALITZATS.**
- 10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.**
- 11. UNITATS DE PROGRAMACIÓ.**

1. INTRODUCCIÓ

La importància creixent que tenen els assumptes econòmics en els diferents àmbits de la nostra societat i la forma tan directa en què ens afecten individualment i col·lectivament plantegen la necessitat que l'alumnat reba en l'ensenyament obligatori una formació bàsica en economia i amb un coneixement de la seua realitat socioeconòmica més pròxima.

L'economia proporciona els conceptes i instruments bàsics perquè l'alumnat comprenga millor el seu entorn social, amb la qual cosa es contribueix a millorar la transparència i la responsabilitat en l'exercici dels seus drets i deures. A partir de l'estudi d'aquests sabers, l'alumnat serà capaç de dissenyar, en la seua realitat més pròxima, propostes que servisquen per a elaborar un projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat.

L'estudi d'aquesta matèria potencia les competències clau, i proporciona eines per a desenvolupar una visió crítica de nostra la societat tan present en els objectius de l'etapa secundària obligatòria i en els reptes del segle XXI. Aquesta matèria facilita la comprensió de conceptes habituals de l'àmbit econòmic, com ara la desocupació, la inflació, producció sostenible, consum responsable, esgotament de recursos naturals, distribució de la renda i les conseqüències socials de la globalització. A més, el seu enfocament competencial permet que l'alumnat de tercer de l'ESO s'acoste a la seua realitat econòmica i social i s'implique i participe en el desenvolupament i progrés del seu entorn més pròxim amb el projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat, tot amb la finalitat que la seua acció es convertisca en motor de canvi des de la perspectiva social i sostenible que impregnen els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

1.1. CONTEXTUALITZACIÓ

La present programació està dissenyada per a ser aplicada en l'IES Els Évols, centre ubicat en la localitat de l'Alcúdia, pertanyent a la comarca de la Ribera Alta en la província de València. Es tracta d'una localitat en què es parla fonamentalment el Valencià malgrat la immigració que ha pogut haver en els últims anys.

Es tracta d'una zona rural que ha vingut transformant-se en zona industrial de manera que gran part de la població es dedica al sector secundari (amb una especial importància el sector del metall), part important també al sector serveis i una xicoteta part queda encara dedicada a l'agricultura, activitat que fa anys era la principal.

El centre educatiu està format per un total aproximat de 500 alumnes i un claustre de 50 professors aproximadament (depenent del nombre de reduccions de jornada que cada curs pogueren haver-hi) on s'impartix l'E.S.O. i el batxillerat de les especialitats de Ciències Socials i Humanístic així com Científico-Tècnica. Així mateix s'impartixen dos titulacions corresponents a diferents famílies de Formació Professional Bàsica: una de l'especialitat de Serveis Administratius i l'altra de Fabricació i Muntatge.

El perfil de l'alumnat és el d'un alumnat compost bàsicament de xics i xiques espanyols en una gran majoria, i la resta està format per alumnes de diferent nacionalitat (marroquina, romanesa, de països sud-americans de parla espanyola, ...). El nivell cultural de les famílies i, per extensió, de l'alumnat, és mitjà.

2. COMPETÈNCIES CLAU.

Amb caràcter general, ha d'entendre's que la consecució de les competències i els objectius previstos en la LOMLOE per a les diferents etapes educatives està vinculada a l'adquisició i al desenvolupament de les competències clau recollides en aquest Perfil d'eixida, i que són les següents:

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

– **Competència en comunicació lingüística.(CCL)** La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la signació per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

– **Competència plurilingüe (CP)** La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

– **Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria. (STEM)** La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglés) entranya la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible. La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodologies, incloses l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social. La competència en tecnologia i enginyeria comprén l'aplicació dels coneixements i metodologies propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

– **Competència digital. (CD)** La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes. Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciberseguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

– **Competència personal, social i d'aprendre a aprendre. (CPSAA)** La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a autoconèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les altres persones, dones-atropellant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten a través de la corresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

– **Competència ciutadana. (CC)** La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030.

– **Competència emprenedora. (CE)** La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i economicofinançer.

– **Competència en consciència i expressió culturals. (CCEC)** La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

2.1. PERFIL D'EIXIDA.

El Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic és l'eina en la qual es concreten els principis i els fins del sistema educatiu espanyol referits a aquest període. El Perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que els alumnes i alumnes hagen desenvolupat en completar aquesta fase del seu itinerari formatiu.

Així mateix, és necessari l'adquisició de la terminologia econòmica bàsica, així com comprendre els aspectes fonamentals del funcionament del sistema econòmic actual. Conèixer el problema de l'escassetat i la necessitat de triar, fa possible que l'alumnat detecte les limitacions actuals de l'economia i la necessitat de la cerca de solucions que ajuden a aconseguir amb èxit els reptes de l'entorn més pròxim de l'alumnat reflectint-lo en el seu propi projecte de millora social.

L'alumnat identificarà el perfil i el paper de qui emprén un projecte des del punt de vista del concepte de ciutadania global, l'objectiu de la qual es troba essencialment en una fi social, compartit amb el respecte als valors democràtics, d'igualtat i de respecte al medi

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

ambient, i analitzar en quina mesura reconeix aqueixes característiques com a pròpies. Així doncs, l'objectiu és que la joventut es conega a si mateixa, enfortisca les seues capacitats de lideratge i d'autonomia i millore les seues aptituds per al treball en equip, destacant el valor social de l'emprenedoria i la innovació com a motor de progrés social, que implementarà en un projecte cooperatiu.

Els alumnes i les alumnes han de ser conscients de les decisions bàsiques que prenen els agents econòmics i les seues conseqüències. Conèixer les activitats que realitzen els diferents sectors econòmics, posant l'accent en les activitats més pròximes a l'alumnat, propiciarà la possibilitat d'adoptar actituds de responsabilitat i implicació amb la societat a través del seu projecte de servei de comunitat. Al mateix temps, reflexionar sobre el paper de l'Estat en l'economia i les seues funcions i identificar el funcionament del tercer sector com una forma més de comportament econòmic és vital per a conèixer el funcionament de la societat actual.

L'alumnat realitzarà una anàlisi bàsica de diferents variables macroeconòmiques com ara la taxa d'atur, producte interior brut, inflació, dèficit públic, deute públic, tipus d'interés, economia submergida, per a conèixer la situació actual i buscar possibles solucions.

Es facilitarà a l'alumnat les eines i coneixements econòmics generals, a partir de les quals es desenvoluparan les competències cíviques i socials, i actituds crítiques i personals sobre la realitat econòmica més pròxima que aplicaran en el seu projecte de col·laboració de servei a la comunitat.

L'alumnat coneixerà el funcionament del sistema tributari, entendre la funció social i solidària dels impostos i comprendre els costos socials i econòmics de l'incompliment de les obligacions tributàries.

La recopilació i anàlisi d'informació permetrà que l'alumnat pugui comprendre la situació social i econòmica del seu entorn i poder desenvolupar comportaments responsables i ètics col·laborant i participant en la millora i progrés de la seua localitat.

És rellevant conscienciar a l'alumnat de la importància que té el progrés social, econòmic, tecnològic i mediambiental i que aquest es duu a terme d'una forma sostenible. Han d'entendre els avantatges de la globalització econòmica i el progrés econòmic, però també els seus inconvenients i les mesures que existeixen per a reduir les externalitats. L'ús de les noves tecnologies és fonamental per a trobar empreses i/o entitats, pròximes a l'alumnat, compromeses amb els ODS, l'Agenda 2030 i al desenvolupament sostenible, amb la finalitat d'analitzar les causes de la seua decisió i les accions que duen a terme per a aconseguir millorar la qualitat de vida de les persones i el medi ambient des de punt de vista crític i ètic.

Tota aquesta anàlisi permetrà a l'alumnat realitzar un projecte de servei a la comunitat que li faça partícip del seu propi aprenentatge i que permeta col·laborar amb diferents tipus d'associacions i administració local que tinguen com a objectiu la millora de l'entorn des de la perspectiva social i mediambiental.

2.2. OBJECTIUS GENERALS

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial decret 217/2022, l'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
3. Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.
4. Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.
6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.
11. Conèixer i acceptar el funcionament del seu cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.
12. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, i contribuir a la conservació i millora.
13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.
14. Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

3.COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA TALLER D'ECONOMIA.

Pel que respecta a les competències específiques, en aquesta matèria s'aprendrà el funcionament i els problemes bàsics de l'economia, es mostraran les principals actuacions que els agents econòmics tenen en l'economia (les famílies, les empreses, el sector públic i el tercer sector), es reflexionarà sobre les qualitats socials necessàries per a treballar en equip buscant noves oportunitats de millora de l'entorn, s'establiran els objectius econòmics associats al treball digne, el creixement sostenible, l'estabilitat de preus i la igualtat efectiva i s'ensenyaran diferents metodologies per a obtindre fonts d'informació fiables, per a proposar finalment actuacions de millora de l'entorn més pròxim concorde als principis acordats per la societat en un projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat. Així doncs, la competència específica 7 és possible gràcies a la posada en marxa de les competències prèvies.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

En l'apartat on s'exposen els criteris d'avaluació es detalla quines competències es treballen en cadascun dels criteris, els quals venen referits al 4 blocs de continguts en que s'estructura la matèria.

3.1. Competència específica 1. Identificar els problemes econòmics bàsics vinculats amb l'escassetat i la necessitat de triar, relacionant-los amb situacions de l'entorn més pròxim.

3.2. Competència específica 2. Analitzar les qualitats individuals i col·lectives que caracteritzen una actitud emprenedora i posar-les en pràctica, mitjançant el treball cooperatiu, per a trobar noves oportunitats de millora en l'entorn social i econòmic més pròxim basades en principis d'equitat, coeducació i igualtat.

3.3. Competència específica 3. Descriure la importància del paper de les famílies, les empreses i l'Estat en el funcionament de l'economia, analitzant la realitat socioeconòmica de l'entorn més pròxim de l'alumnat.

3.4. Competència específica 4. Identificar els principals indicadors macroeconòmics relacionats amb el mercat de treball, la redistribució de la renda, el creixement i els preus que li facen comprendre la seua realitat, fent servir fonts i eines bàsiques d'anàlisi.

3.5. Competència específica 5. Explicar la connexió entre l'activitat de l'Estat i la necessitat de finançament públic per al compliment dels seus objectius, així com, identificar les principals figures tributàries, valorant la funció social i el paper redistributiu dels impostos en la societat.

3.6. Competència específica 6. Recopilar informació de diferents fonts econòmiques, seleccionant dades fiables que donen rigor a les propostes de millora del projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat.

3.7. Competència específica 7. Dissenyar un projecte senzill de col·laboració amb un servei a la comunitat que possibiliti la millora de la qualitat de vida de les persones i el medi ambient, basant-se en els principis recollits en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

4. SABERS BÀSICS.

Hui dia estem immersos i immerses en un món amb continus canvis tant econòmics com socials. La joventut no és aliena a aquests canvis, i és per això que necessiten eines i coneixements econòmics que els permeten entendre què provoca aquesta inestabilitat. Aprendre com administrar adequadament els nostres recursos pot resultar tan important com aprendre a llegir o escriure. Que assimilien el valor dels diners o la importància d'un consum responsable, el fet de cooperar més que de competir no és un joc sinó una realitat que ha de donar-se en tot el nostre aprenentatge.

En el Taller d'Economia l'alumnat trobarà els sabers bàsics per a aconseguir l'aprenentatge necessari que donarà resposta, des d'un punt de vista essencialment pràctic, a unes certes conductes que es detecten en la societat.

Els sabers bàsics d'aquesta matèria s'agrupen en quatre blocs que contribuiran a l'adquisició de les set competències específiques analitzades prèviament.

BLOC 1 L'ECONOMIA I EINES EMPRENEDORES (CE1, CE2, CE3, CE7)

GRUP DE SABERS 1.1 LA IMPORTÀNCIA DE L'ECONOMIA

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

- L'economia i el seu impacte en la vida de la ciutadania.
- L'escassetat, elecció i assignació de recursos. Necessitats econòmiques en les etapes de la vida.
- Acostament als sistemes econòmics.
- Els agents econòmics i aproximació al flux circular de la renda.

GRUP DE SABERS 1.2 EINES PER A EMPRENDRE

- El treball en equip, la intel·ligència emocional, la comunicació i el lideratge.
- Tècniques per a desenvolupar la creativitat. Innovació al servei de la societat.
- El desenvolupament d'iniciatives emprenedores.

BLOC 2 ELS AGENTS ECONÒMICS (CE1, CE3, CE4, CE5, CE7)

GRUP DE SABERS 2.1 LES PERSONES CONSUMIDORES: CONSUM RESPONSABLE

- Les persones consumidores i els seus drets.
- Valoració del model de consum actual. Balafiament alimentari.
 - El poder del consum responsable: estalvi energètic, ús transport sostenible, comerç just, comerç de proximitat i d'empreses sostenibles.

GRUP DE SABERS 2.2 LES EMPRESES I LES PERSONES EMPRENEDORES

- Les empreses i l'economia circular.
- La creació de valor compartit: econòmic, social i mediambiental. Cooperativisme i emprenedoria social. Pimes, startups i viviers d'empreses.
- Cooperativisme i emprenedoria social. Pimes, startups i viviers d'empreses.

GRUP DE SABERS 2.3 L'ESTAT

- Aproximació al sector públic. Funcions i Estat de Benestar.
- Els serveis públics: educació, sanitat i serveis socials. Assignació dels serveis per nivells de govern.
- Funcions bàsiques de la Seguretat Social.

BLOC 3 VARIABLES ECONÒMIQUES I SOCIALS (CE1, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7)

GRUP DE SABERS 3.1 L'ENTORN LABORAL

- El mercat de treball. Ocupació i desocupació.
- Cerca de treball: currículum i entrevista laboral.
- Desigualtat de gènere en el món laboral. La bretxa salarial i el sostre de cristall
- Drets de les persones treballadores.

GRUP DE SABERS 3.2 ESTABILITAT DE PREUS

- Els diners i els diferents mitjans de pagament. Monedes socials.
- Falsos mites de les monedes virtuals.
- Tipus d'interés i inflació.

GRUP DE SABERS 3.3 EL SISTEMA TRIBUTARI. EINA D'IGUALTAT I EQUITAT

- Introducció a l'Educació civicotributària. Sensibilitat davant els efectes negatius derivats del frau fiscal i l'evasió fiscal.
- El pagament d'impostos i els valors de justícia, equitat i solidaritat.
- Principis tributaris. La necessitat dels ingressos públics.
- Principals mesures públiques com a instruments de redistribució de la renda.

GRUP DE SABERS 3.4 PRODUCCIÓ I CREIXEMENT SOSTENIBLE

- Globalització: avantatges i inconvenients.
- Introducció als indicadors del creixement.

- Alternatives al creixement.

BLOC 4 LA NOVA ECONOMIA (CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7)

- Objectius de Desenvolupament Sostenible. Agenda 2030.
- Noves tendències econòmiques: l'Economia del Bé Comú i l'Economia Circular.
 - Disseny d'un projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat: una solució pròxima.

4.1. UNITATS DE PROGRAMACIÓ I DISTRIBUCIÓ TEMPORAL.

La impartició dels sabers bàsics d'estos quatre blocs està dividida en un total de 7 unitats didàctiques. A l'annex hi ha adjuntades les programacions d'aula a les quals s'indiquen aspectes de cada una de les unitats, com el bloc al qual pertany, el número de sessions, o els objectius i criteris d'avaluació utilitzats.

TALLER ECONOMIA				
Bloc	Unitat	Títol	Sessions	Aval
1 4	1	ECONOMIA DEL FUTUR.	8	1
	2	ECONOMIA I FERRAMENTES PER A EMPRENDRE.	10	
	3	LES FAMÍLIES I LES EMPRESES.	10	
2	4	L'ESTAT I EL SISTEMA TRIBUTARI	10	2
	5	ENTORN LABORAL.	10	
3	6	ESTABILITAT DE PREUS.	10	3
	7	PRODUCCIÓ I CREIXEMENT SOSTENIBLE.	10	
Total:			68	

5. SITUACIONS D'APRENTATGE.

Les situacions d'aprenentatge haurien de connectar-se amb els principals reptes del segle XXI, recollits en el perfil d'eixida. El Taller d'Economia contribueix a formar persones crítiques i responsables davant els problemes actuals relatius al medi ambient, degradació del planeta i excés de consum, per a ser conscients de la importància de les seues accions i la seua repercussió negativa en el bé comú. Al mateix temps, la matèria contribueix a donar resposta a problemes de l'entorn pròxim posant de manifest el seu compromís en l'àmbit local i global, valorant les competències, qualitats i hàbits que ha de tindre una persona emprenedora conscient dels reptes del segle XXI.

Per a això, és necessari fer reflexionar a l'alumnat davant situacions de desigualtat i exclusió que generen un sentiment d'empatia i justícia social des d'una perspectiva col·lectiva, una resolució pacífica dels conflictes amb solucions creatives que tinguen com a premissa la cooperació. Igualment, l'alumnat ha de reflexionar sobre la importància de l'emprenedoria en el desenvolupament econòmic i la creació de valor, l'anàlisi de nous models de negoci més sostenibles amb l'entorn.

Alguns criteris per a dissenyar situacions d'aprenentatge des d'aquesta perspectiva serien els següents:

- Estar relacionades amb activitats de l'àmbit local i pròxim a l'alumnat que establisca relacions els Objectius de Desenvolupament Sostenible que incorporen els desafiaments

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

globals als quals ens enfrontem dia a dia, com ara la desigualtat, medi ambient, ocupació, escassetat, propietat intel·lectual, permetent descobrir el funcionament de l'economia i l'activitat empresarial.

- Connectar-les amb altres matèries per a adquirir una visió integral de l'economia i assumir responsabilitats i compromisos, des d'una perspectiva interdisciplinària.
- Dissenyar-les per a incentivar la reflexió, promoure la competència clau d'aprendre a aprendre, i desenvolupar un enfocament crític, amb la finalitat d'aconseguir actituds sensibles, comportaments responsables i proactius que permeten aprofitar les oportunitats socials i econòmiques.
- Han d'estimular el foment de la lectura i l'escriptura a través de diferents canals que els permeten ser ciutadans crítics i respectuosos davant diferents arguments i opinions, així com remarcar la necessitat de potenciar les habilitats comunicatives necessàries a l'hora d'emprendre un projecte personal.
- Permetre que siguin abordades tant de manera individual com grupal, incorporant un enfocament inclusiu, coeducatiu, donant visibilitat a la rellevància del paper de les dones en l'activitat empresarial, i amb l'ús de tècniques de treball tant cooperatiu com col·laboratiu, a través d'activitats dialògiques, de debat, d'explicació de resultat de tasques.
- Connectar els continguts amb experiències i sentiments personals de l'alumnat que han tingut lloc en altres contextos, mobilitzant la capacitat d'argumentació mitjançant el llenguatge verbal i no verbal.
- Potenciar els talents individuals utilitzant eines que possibiliten l'estímul de la creativitat, la participació activa de l'alumnat, per a afrontar els problemes des de diferents perspectives segons la seua diversitat personal i cultural.
- Afavorir l'acceptació i el maneig de la incertesa tractada des de l'aula i que done resposta a qüestions que li serviran per a enfocar el seu futur de treball o estudis i fins i tot la possibilitat de, a partir d'una iniciativa dissenyada a l'aula, poder traslladar-les fora d'aquesta.
- Permetre la inclusió del conjunt de l'alumnat i per a això utilitzarien els principis del Disseny Universal d'Aprenentatge.
- Impulsar un bon ús de les noves tecnologies a l'aula, aprenent nous programes, aplicacions i eines informàtiques per a fomentar l'alfabetització digital i audiovisual de l'alumnat i la ludificació a l'aula per a incrementar la seua motivació, autonomia i el ventall de recursos necessaris per a la correcta anàlisi de la disciplina.

5.1. MATERIALS DIDÀCTICS I ALTRES RECURSOS.

El funcionament de les classes es basarà en l'ús dels següent materials i recursos:

- Apunts de classe que el professor donarà i que l'alumne haurà de prendre directament.
- Còpies del temari utilitzat a classe, i que consistirà en una sèrie de diapositives per a cada una de les unitats didàctiques
- Fotocòpies que facilitarà el professor i que aniran des d'activitats, textos bàsics per al seguiment de la matèria, fins a notícies d'actualitat.
- Aula virtual: Aules, on es penjaran materials diversos per a l'alumnat. Videos, activitats, textos, pàgines web, etc.
- Internet: informació que el professorat anirà proposant als alumnes per treballar en classe o a casa. D'esta manera s'acostuma a l'alumnat a relacionar-se amb les TIC. Esta informació la podran obtindre els alumnes per ells mateixos també quan es considere oportú i, ademés, ho podran fer al propi centre educatiu des de l'aula d'informàtica si existix la possibilitat i disponibilitat.
- Calculadora quan siga necessària per a realitzar exercicis a classe o a casa.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

- Altres recursos que el professor estime necessaris com premsa escrita, llibres de suport, personal expert en algun àmbit específic que pugui assistir a classe per fer algun tipus de xerrada o conferència, ...
- L'aula, com a lloc on es desenrotllaran la major part de les sessions, serà un espai dinàmic i interactiu on els alumnes acostumaràn a treballar combinant diferents agrupacions, en funció del que requereixi cada activitat. Però la majoria de vegades treballaran en grup de 3 o 4 persones per desenvolupar les tasques relatives al projecte de col·laboració a la comunitat. Per esta raó, les taules estaran disposades en fileres de dos i, en principi, el professor deixarà que els alumnes trien el company amb el qual volen seure.

6.CRITERIS D'AVUACIÓ.

Es relaciona cada competència específica en els criteris d'avaluació corresponents.

Competència específica 1. Identificar els problemes econòmics bàsics vinculats amb l'escassetat i la necessitat de triar, relacionant-los amb situacions de l'entorn més pròxim.

1.1. Identificar el problema bàsic de l'escassetat a partir d'experiències viscudes en el seu entorn comparant-lo amb les necessitats econòmiques que ha tingut en cada etapa de la seua vida.

1.2. Identificar el cost d'oportunitat en la presa de decisions, analitzant situacions quotidianes de la seua realitat més pròxima.

1.3. Descriure la realitat econòmica actual, analitzant com repercuteix en el benestar social del seu entorn més pròxim

Competència específica 2. Analitzar les qualitats individuals i col·lectives que caracteritzen una actitud emprenedora i posar-les en pràctica, mitjançant el treball cooperatiu, per a trobar noves oportunitats de millora en l'entorn social i econòmic més pròxim basades en principis d'equitat, coeducació i igualtat.

2.1. Posar en pràctica habilitats socials, de motivació, lideratge i de cooperació en diferents contextos de treball en equip, utilitzant diferents estratègies comunicatives basades en principis d'equitat, coeducació i igualtat.

2.2. Analitzar els resultats aconseguits en el seu treball diari amb consciència de l'esforç personal aplicat i els assoliments obtinguts, realitzant propostes de millora.

2.3. Identificar les fortaleses i febleses personals, relacionant-les amb els diferents àmbits del desenvolupament personal i la vida diària i aplicant-les en l'elaboració de propostes de millora amb creativitat i hàbits d'estudi i treball.

Competència específica 3. Descriure la importància del paper de les famílies, les empreses i l'Estat en el funcionament de l'economia, analitzant la realitat socioeconòmica de l'entorn més pròxim de l'alumnat.

3.1 Identificar com es produeix el desenvolupament econòmic i el benestar social avaluant, amb sentit crític, el paper dels diferents agents econòmics i les seues relacions, establint la seua connexió amb fets rellevants.

3.2 Descriure els principals costos i beneficis que suposa per a la societat els comportaments en el mercat per part dels agents econòmics, manifestant actituds de respecte i interès i debatent sobre això per a desenvolupar l'autonomia i l'esperit crític.

3.3. Representar el flux circular de la renda assenyalant el paper dels diferents agents econòmics.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

3.4. Identificar el paper de l'Estat a través d'algunes de les seues principals actuacions, reflexionant sobre el seu impacte econòmic i social.

Competència específica 4 Identificar els principals objectius macroeconòmics relacionats amb el mercat de treball, la redistribució de la renda, el creixement i els preus que els facen comprendre la seua realitat, fent servir fonts i eines bàsiques d'anàlisis.

4.1 Identificar alguns indicadors macroeconòmics bàsics de l'economia, analitzant dades contrastades i valorant aquells que tenen en compte aspectes redistributius i socials.

4.2 Descriure el funcionament del mercat de treball, identificant els signes de desigualtat de gènere de manera crítica.

4.3 Definir la inflació i els seus efectes sobre els consumidors, les empreses i l'economia en general, mitjançant la interpretació de dades facilitades.

4.4 Analitzar aquells indicadors bàsics que els ajuden a conèixer la situació de l'economia, la seua estructura, el seu nivell de competitivitat i cap a on es dirigeix per a aconseguir un món més sostenible, equitatiu i igualitari.

Competència específica 5. Explicar la connexió entre l'activitat de l'Estat i la necessitat de finançament públic per al compliment dels seus objectius, així com, identificar les principals figures tributàries, valorant la funció social i el paper redistributiu dels impostos en la societat.

5.1. Diferenciar els diferents tipus d'ingressos públics, especialment els impostos, reflexionant sobre la seua necessitat i el seu paper en el manteniment de l'Estat de Benestar.

5.2. Relacionar els diferents tributs amb els nivells d'administracions públiques, identificant-los amb les polítiques de despesa.

5.3. Relacionar el frau fiscal amb la igualtat i la redistribució de la renda i la riquesa, valorant la importància del comportament cívic com a contribuents.

Competència específica 6. Recopilar informació de diferents fonts econòmiques que permeten investigar la realitat, seleccionant dades fiables que donen rigor a les propostes de millora del projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat.

6.1 Resumir textos econòmics senzills utilitzant correctament la terminologia econòmica adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, utilitzant un llenguatge no discriminatori.

6.2 Seleccionar notícies d'actualitat econòmica, que donen resposta a les propostes de millora del projecte de serveis a la comunitat.

6.3 Diferenciar fets i opinions de la informació obtinguda, generant un comportament crític cap a les fonts consultades.

Competència específica 7. Dissenyar un projecte senzill de col·laboració amb un servei a la comunitat que possibilita la millora de la qualitat de vida de les persones i el medi ambient, basant-se en els principis recollits en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

7.1 Assenyalar iniciatives en el seu entorn més pròxim, relacionades amb els ODS que identifiquen oportunitats per a millorar l'àmbit local i global, des d'una perspectiva crítica i constructiva.

7.2 Dissenyar un projecte senzill de col·laboració amb un servei a la comunitat, donant resposta a necessitats detectades en el seu entorn local.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

7.3 Analitzar les oportunitats que el projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat dissenyat ofereix a la seua realitat més pròxima, reforçant l'autoestima, la creativitat i el sentit de pertinença.

7. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

7.1. ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

A l'hora d'avaluar a l'alumne caldrà tindre en compte quin és el seu punt de partida ja que podem trobar-nos dos situacions diferents:

- a) Que l'alumne haja cursat esta matèria optativa en algun curs anterior de l'ESO, amb la qual situació el seu punt de partida no és de zero.
- b) Que l'alumne no haja cursat esta matèria optativa en cap curs anterior i siga la primera vegada que entra en contacte acadèmic amb el món de l'empreneduria i l'empresa.

Per això es considera important fer una avaluació inicial per saber quina és la base des de la qual es partix. Esta avaluació permetrà al professor adaptar les activitats i, en conseqüència, tindre en compte a partir de quin nivell d'adquisició de continguts i competències es considerarà apte a l'alumne.

La forma d'avaluar el nivell d'assoliment de continguts de l'alumnat serà la següent:
La nota de **cada avaluació** es calcularà a partir de 3 components:

- a) **Activitats avaluables** que seràn entregades al docent per revisar-les i tornar-les corregides als alumnes. Habitualment seràn individuals, i al segon i tercer trimestre faran referència especialment al seu projecte de comunitat. Podem trobar des de comentaris de text, anàlisi de notícies de premsa o audiovisuals fins recerques en internet i informes relatius a la informació trobada. El pes d'aquestes serà d'un **50%**.
La puntuació d'aquestes activitats serà sobre 10 punts considerant-se superada cada una sempre que l'alumne obtinga un total de 5. Al final de l'avaluació, el professor obtindrà la mitjana aritmètica de tots els treballs i proves realitzats i si ésta és superior a 5, es considerarà superada. Tot treball que no haja sigut entregat penalitzarà la nota de forma important, i els treballs que estiguen per baix de 5 podran ser novament fets per part de l'alumne per millorar la nota. En cas d'entregar un treball o activitat requerit més tard del termini acordat, aquest treball no es podrà qualificar amb més d'un 5.
- b) **Exàmens** per cada una o varies de les unitats didàctiques. Aquests tindran un pes d'un **40%** sobre la nota trimestral. Per superar els exàmens s'ha de tenir una nota igual o superior a 5. En funció de les unitats treballades a cada trimestre hi haurà més o menys proves en cada un d'aquests i agrupant a decisió del professor les unitats didàctiques com crega convenient.
- c) Avaluació contínua de l'alumnat a l'aula i que recollirà aspectes de tipus procedimental i actitudinal i que representaran un total del **10%** de la nota de la matèria i que es calcularà a partir de:
 - a. Interés de l'alumnat en la matèria.
 - b. Participació en classe.
 - c. Realització de les activitats plantejades per a realitzar a classe, combinant diferents agrupacions
 - d. Aportació del material necessari a l'aula per a poder treballar.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

- e. **Assistència a classe** de manera regular i justificada en cas d'absència, respectant la normativa indicada en el RRI i PEC segons la qual l'alumne pot perdre el dret a l'avaluació continuada en cas d'acumular un percentatge determinat de faltes d'assistència injustificades.
- f. Actitud en general que adopte l'alumne envers la matèria, el professor i la resta de companys, així com envers el seu entorn i la comunitat educativa.
- g. Puntualitat en l'assistència a classe.

Cal fer una especial referència a l'**assistència a classe** pel fet de que la gran majoria del treball que l'alumne haurà de fer ho farà a classe, i si no assisteix difícilment podrà assolir el nivell de competències que es proposa com a objectiu. Així, tot alumne que falte a classe pot perdre el dret a l'avaluació contínua segons indica el RRI del centre además de que el professor ho tindrà en compte de forma prioritària de cara a obtindre la nota corresponent a este apartat.

L'anterior forma d'avaluar es farà al llarg de cada avaluació de forma independent i, **al final del curs**, el professor haurà de vore si totes les avaluacions han sigut superades per separat. En cas que alguna no ho haja sigut, es poden donar els casos següents:

- No supera una de les avaluacions amb nota entre 4 i 5. El professor pot decidir compensar ésta amb les altres notes sempre l quan la nota mitjana supere o siga igual a 5.
- No supera una de les avaluacions amb nota inferior a 4. El professor no compensarà dita avaluació i el curs quedarà no superat, a no ser que la trajectòria de l'alumne indique una evolució totalment favorable, quedant a discreció del professor el poder donar per superada la matèria o no.
- No supera dos o més avaluacions: el curs es considerarà no superat.

A l'hora de posar la nota corresponent a l'alumne en les actes d'avaluació i com diu la normativa, s'ha de posar amb un número natural entre 1 i 10. El professor haurà d'arrodonir la nota que haja obtingut l'alumne en la majoria dels casos, i este arrodoniment es farà sempre A CRITERI DEL PROFESSOR i mai segons criteris matemàtics. El criteri del professor es basarà en aspectes com l'evolució de l'alumne, el procés d'ensenyança experimentat per ell, el seu interés i actitud a classe i tots els aspectes que el professor considere que deu tindre en compte de cara a considerar en quin grau l'alumne ha assolit les competències i capacitats dels objectius. No obstant, la nota que figurarà al butlletí de les notes al llarg de les 3 avaluacions no serà la realment vàlida per a l'alumne, sinò que ésta serà la que tinga el professor sense arrodonir. Serà al final del curs quan el professor traga la mitjana del curs amb les notes (sense arrodonir) de cada avaluació, quan realment siga important l'arrodoniment de cara a obtindre la nota final del mòdul que constarà a l'expedient de l'alumne. Dit arrodoniment es farà igual que s'ha explicat anteriorment.

7.3. CRITERIS DE RECUPERACIÓ.

Al llarg del curs, el professor anirà establint les formes de recuperar la matèria que els alumnes no hagen aconseguit superar.

Donada la diversitat de l'alumnat amb que es pot trobar, les poques hores lectives setmanals que es dediquen a la matèria i la diferent importància que tenen els blocs de continguts inclosos en esta programació, el professor decidirà:

- si fer una recuperació corresponent a cadascuna de les proves o activitats que anirà fent,
- o bé anar acumulant-les en una única cada cert període de temps.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

El que sempre farà el professor és garantir que, abans de finalitzar el curs, l'alumne sempre haja tingut, almenys, una oportunitat de recuperar aquelles proves i avaluacions no superades durant el curs.

Donat el caràcter pràctic de la matèria i la forma d'avaluar proposada anteriorment, l'alumne tindrà opció de tornar a presentar tots aquells treballs i activitats que en el seu moment no haguera presentat o ho haguera fet però amb nota insuficient. Ara bé, cal dir que mai un treball presentat per segon vegada o per primera però fora de termini, tindrà la mateixa qualificació que un altre presentat dins del termini establert per considerar que s'ha de valorar la puntualitat. Per aquest motiu, mai els treballs o activitats entregats fora del termini acordat podran tindre una nota superior a 5.

Abans de finalitzar el curs, l'alumne haurà pogut recuperar tot allò que no haja aprovat abans en la forma en que considere el professor i que serà, normalment, amb l'entrega d'aquelles faenes o activitats que en el seu moment no van ser superades.

8. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.

La societat actual és diversa amb tot tipus de persones i les nostres classes són un reflex d'esta diversitat. En este sentit, el **Decret 87/2015** en seua capítol V ens insta a atendre la diversitat de l'alumnat que puguem trobar en un mateix grup classe, i concreta les actuacions en el **Decret d'inclusió 104/2018** on les classifica en 4 nivells. Els nivells 1 i 2 queden fóra d'esta programació però els nivells 3 i 4 seran els que podríem aplicar en les nostres aules i explicar en esta programació en funció del tipus d'alumnes que tingam. Estes actuacions poden ser de moltes formes i dependrà del tipus d'alumnat que tinguem en cada curs a l'aula. Així, mostrem les mesures de nivell 3 que podríem aplicar de forma genèrica i també les de nivell 4 per al cas que ja sabem que tindrem a l'aula i diversos alumnes que han tingut en cursos anteriors adaptacions curriculars, encara que este curs no la tinguen.

Les actuacions les hem dividit en 3 àmbits diferents:

- Sobre l'assistència a classe de l'alumne/a.
- Sobre el procés d'aprenentatge i l'assoliment d'objectius.
- Sobre la integració al grup classe de l'alumne/a.

Nivell 3		
Assistència	Aprenentatge i assoliment d'objectius	Integració al grup
Control més intensiu de l'assistència coordinat amb la tutoria.	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de diferents recursos i metodologies, especialment les que faciliten l'aprenentatge autònom. - Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats. - Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) - Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. 	<ul style="list-style-type: none"> - Foment del treball cooperatiu afavorint diferents agrupaments d'alumnes. - Seguiment de la integració de l'alumne en el grup classe juntament amb el tutor.

Nivell 4 : alumnes amb adaptacions en cursos anteriors		
Assistència	Aprenentatge i assoliment d'objectius	Integració al grup
- Vigilar que porta el material i que s'anota a l'agenda la feia a fer a	<ul style="list-style-type: none"> - Revisió periòdica del treball que l'alumne fa a casa. - Interrogació a l'alumne sobre la seua 	- Coordinació amb els companys del grup de treball de classe a través de diferents mitjans.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

casa. - Comunicació més fluïda amb el/la tutor i amb la família.	comprensió del que es treballa a l'aula. - Possibilitat de reforçar les classes amb explicacions en alguna hora de pati.	- Selecció dels membres del grup de treball classe quan es tracte de treball cooperatiu. - Seure al costat d'algun alumne que pugui ser de suport per a ell i prop del professor.
---	---	--

9. PLANS DE REFORÇ INDIVIDUALITZATS

Normalment al ser una matèria optativa i on es valoren i s'avaluen les activitats i treballs entregats per l'alumnat, principalment. A més a més, també donant oportunitats varies d'entregar les tasques encara que no siga en temps i forma per poder superar la matèria i de recuperar les proves no aprovades. No solen haver-hi alumnes amb la matèria pendent de cursos anteriors. Per la qual cosa, en principi no s'elabora un pla de reforç individualitzat per superar la matèria pendent en l'actual curs escolar.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.

Quan el professor ho considere convenient i tenint en compte el tipus d'alumnat i altres aspectes, es podrà proposar la realització d'activitats extraescolars com la visita a algun centre de treball, empresa, ... o l'assistència a xarrades o conferències a càrrec de responsables i persones relacionades amb el món de l'empresa o laboral (emprenedors principalment) que puguin il·lustrar i ajudar a l'alumne a comprendre millor tot allò que es tracta a l'aula. Es considera especialment important la visita a alguna empresa pel fet de que l'alumne ix del centre educatiu, la qual cosa li dona un component de realitat a la matèria al qual s'ha d'anar acostumant.

Quan es plantege algun tipus d'activitat extraescolar o complementària que altere el normal funcionament de l'horari lectiu de l'alumne caldrà valorar si realment es una activitat valuosa pel fet de que, com l'alumnat pertany a diferents grups, éstos quedaran incomplets i la resta del professorat potser haurà d'interrompre el normal ritme de les classes pel fet de que només hi falten "un quants" alumnes a classe amb el perjudici que això suposa per als que participen en l'activitat com per als que romanen al centre. Per això, s'intentarà arribar a acords amb el professorat que impartix una matèria optativa als cursos de l'ESO en qüestió amb la finalitat de que si es decidix fer alguna activitat extraescolar es faça conjuntament el mateix dia.

11. UNITATS DE PROGRAMACIÓ D'AULA

A les taules següents fem un detall de cada una de les unitats didàctiques que s'impartiran en el 3r curs de l'ESO de la matèria Taller d'Economia. S'inclou en aquestes programacions: les competències clau, les competències específiques, els sabers, els criteris d'avaluació, situacions d'aprenentatge, activitats i instruments d'avaluació, mesures d'inclusió, materials i recursos, així com també els espais d'aprenentatge, s'han tret directament del DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria.

PROGRAMACIÓ D'AULA

MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA

NIVELL: 3^r ESO

DEPARTAMENT: ECONOMIA

CURS ESCOLAR: 2024 -2025

Professora: M.Carmen Zaragoza Borrás

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA		NIVELL: ESO		CURS: 3r	
Unitat 1: ECONOMIA DEL FUTUR				Temporització: 8 sessions			
Competències Clau: CCL,CP, STEM, CD,CPSAA, CC,CE,CCEC							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
<p>CE6-Recopilar informació de diferents fonts econòmiques que permeta investigar la realitat, seleccionant dades fiables que donen rigor a les propostes de millora del projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat.</p> <p>CE7-Dissenyar un projecte senzill de col·laboració amb un servei a la comunitat que possibiliti la millora de la qualitat de vida de les persones i el medi ambient, basant-se en els principis recollits en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.</p>		<p>Objectius de Desenvolupament Sostenible. Agenda 2030.</p> <p>Noves tendències econòmiques: l'Economia del Bé Comú i l'Economia Circular.</p> <p>Disseny d'un projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat: una solució pròxima.</p>		<p>6.1 Resumir textos econòmics senzills utilitzant correctament la terminologia econòmica adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>6.2 Seleccionar notícies d'actualitat econòmica, que donen resposta a les propostes de millora del projecte de serveis a la comunitat.</p> <p>6.3 Diferenciar fets i opinions de la informació obtinguda, generant un comportament crític cap a les fonts consultades.</p> <p>7.1 Assenyalar iniciatives en el seu entorn més pròxim, relacionades amb els ODS que identifiquen oportunitats per a millorar l'àmbit local i global, des d'una perspectiva crítica i constructiva.</p> <p>7.2 Dissenyar un projecte senzill de col·laboració amb un servei a la comunitat, donant resposta a necessitats detectades en el seu entorn local.</p> <p>7.3 Analitzar les oportunitats que el projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat dissenyat ofereix a la seua realitat més pròxima, reforçant l'autoestima, la creativitat i el sentit de pertinença.</p>			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
<p>Explicació esdeveniments.</p> <p>Lectura i anàlisi textos econòmics.</p> <p>Cerca notícies econòmiques relacionades utat.</p> <p>Mural ODS,</p> <p>Exposicions ODS.</p> <p>Mapa conceptual.</p>	<p>Aula matèria</p> <p>Laboratori</p> <p>Taller</p> <p>Aula informàtica</p> <p>Pati</p>	<p>Apunts</p> <p>Entorns Virtuals</p> <p>Ordinador/ Tauleta</p> <p>Mapes</p> <p>Maquetes/ Prototips</p> <p>Bibliografia/ Webgrafia</p>	<p>Control assistència</p> <p>Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs.</p> <p>Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics)</p> <p>Facilitar l'aprenentatge autònom.</p> <p>Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.</p>	<p>Qüestionaris</p> <p>Expressió escrita/oral</p> <p>Presentació o debat</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Elaboració de maqueta, mapa...</p> <p>Producte final</p> <p>Portfolio</p> <p>Dossier Aprenentatge</p> <p>Memòria</p>	<p>Exàmens o Controls</p> <p>Rúbriques</p> <p>Registre Acumulatiu</p> <p>Escala de valoració</p> <p>Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)</p>	<p>40%</p> <p>50 %</p> <p>10%</p>	
<p>Situació d'aprenentatge: Creació d'una infografia sobre els ODS i caldrà colgar-la a l'aula per matindre una observació diària del treball, també exposició i presentació dels diferents ODS a la resta de l'aula. Cada alumne presenta el que li pertoque o trie per als companys. Caldrà fer preguntes i debatre sobre l'explicació.</p>							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA		NIVELL: ESO		CURS: 3r	
Unitat 2: ECONOMIA I FERRAMENTES PER A EMPRENDRE				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL,CP, CD,CPSAA, CC,CE							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
<p>CE1-Identificar els problemes econòmics bàsics vinculats amb l'escassetat i la necessitat de triar, relacionant-los amb situacions de l'entorn més pròxim.</p> <p>CE2-Analitzar les qualitats individuals i col·lectives que caracteritzen una actitud emprenedora i posar-les en pràctica, mitjançant el treball cooperatiu, per a trobar noves oportunitats de millora en l'entorn social i econòmic més pròxim basades en principis d'equitat, coeducació i igualtat.</p>		<p>El treball en equip, la intel·ligència emocional, la comunicació i el lideratge.</p> <p>Tècniques per a desenvolupar la creativitat.</p> <p>Innovació al servei de la societat.</p> <p>El desenvolupament d'iniciatives emprenedores.</p> <p>L'economia i el seu impacte en la vida de la ciutadania.</p> <p>L'escassetat, elecció i assignació de recursos.</p> <p>Necessitats econòmiques en les etapes de la vida.</p> <p>Acostament als sistemes econòmics.</p> <p>Els agents econòmics i aproximació al flux circular de la renda.</p> <p>L'economia i el seu impacte en la vida de la ciutadania.</p> <p>L'escassetat, elecció i assignació de recursos.</p> <p>Necessitats econòmiques en les etapes de la vida.</p> <p>Acostament als sistemes econòmics.</p> <p>Els agents econòmics i aproximació al flux circular de la renda.</p>		<p>1.1. Identificar el problema bàsic de l'escassetat a partir d'experiències viscudes en el seu entorn comparant-lo amb les necessitats econòmiques que ha tingut en cada etapa de la seua vida.</p> <p>1.2. Identificar el cost d'oportunitat en la presa de decisions, analitzant situacions quotidianes de la seua realitat més pròxima.</p> <p>1.3. Descriure la realitat econòmica actual, analitzant com repercuteix en el benestar social del seu entorn més pròxim</p> <p>2.1. Posar en pràctica habilitats socials, de motivació, lideratge i de cooperació en diferents contextos de treball en equip, utilitzant diferents estratègies comunicatives basades en principis d'equitat, coeducació i igualtat.</p> <p>2.2. Analitzar els resultats aconseguits en el seu treball diari amb consciència de l'esforç personal aplicat i els assoliments obtinguts, realitzant propostes de millora.</p> <p>2.3. Identificar les fortaleses i febleses personals, relacionant-les amb els diferents àmbits del desenvolupament personal i la vida diària i aplicant-les en l'elaboració de propostes de millora amb creativitat i hàbits d'estudi i treball.</p>			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
<p>Explicació esdeveniments.</p> <p>Lectura i anàlisi textos econòmics.</p> <p>Cerca notícies econòmiques relacionades unitat.</p> <p>Mapa conceptual.</p>	<p>Aula matèria</p> <p>Aula informàtica</p> <p>Pati</p>	<p>Apunts</p> <p>Entorns Virtuals</p> <p>Ordinador/ Tauleta</p> <p>Mapes</p> <p>Maquetes/ Prototips</p> <p>Bibliografia/ Webgrafia</p>	<p>Control assistència</p> <p>Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs.</p> <p>Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics)</p> <p>Facilitar l'aprenentatge autònom.</p> <p>Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.</p>	<p>Qüestionaris</p> <p>Expressió escrita/oral</p> <p>Presentació o debat</p> <p>Resolució de problemes</p> <p>Elaboració de maqueta, mapa...</p> <p>Producte final</p> <p>Portfolio</p> <p>Dossier Aprenentatge</p> <p>Memòria</p>	<p>Exàmens o Controls</p> <p>Rúbriques</p> <p>Registre Acumulatiu</p> <p>Escala de valoració</p> <p>Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)</p>	<p>40%</p> <p>50 %</p> <p>10%</p>	
<p>Situació d'aprenentatge: Partint d'una situació relacionada amb Joc de Trons, l'alumnat haurà de resoldre petits reptes relacionant-los amb l'economia normativa, pensar en el cost d'oportunitat, alguna qüestió ètica, el flux circular de la renda i el vincle amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.</p>							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA		NIVELL: ESO		CURS: 3r	
Unitat 3: LES FAMÍLIES I LES EMPRESES				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL, STEM, CD,CPSAA, CC,CE							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE3 Descriure la importància del paper de les famílies, les empreses i l'Estat en el funcionament de l'economia, analitzant la realitat socioeconòmica de l'entorn més pròxim de l'alumnat.		<p>Les empreses i l'economia circular.</p> <p>La creació de valor compartit: econòmic, social i mediambiental. Cooperativisme i empenedoria social. Pimes, startups i viviers d'empreses.</p> <p>Cooperativisme i empenedoria social. Pimes, startups i viviers d'empreses.</p> <p>Les persones consumidores i els seus drets.</p> <p>Valoració del model de consum actual.</p> <p>Balafiament alimentari.</p> <p>El poder del consum responsable: estalvi energètic, ús transport sostenible, comerç just, comerç de proximitat i d'empreses sostenibles.</p>		<p>3.1 Identificar com es produeix el desenvolupament econòmic i el benestar social avaluant, amb sentit crític, el paper dels diferents agents econòmics i les seues relacions, establint la seua connexió amb fets rellevants.</p> <p>3.2 Descriure els principals costos i beneficis que suposa per a la societat els comportaments en el mercat per part dels agents econòmics, manifestant actituds de respecte i interès i debatent sobre això per a desenvolupar l'autonomia i l'esperit crític.</p> <p>3.3. Representar el flux circular de la renda assenyalant el paper dels diferents agents econòmics.</p> <p>3.4. Identificar el paper de l'Estat a través d'algunes de les seues principals actuacions, reflexionant sobre el seu impacte econòmic i social.</p>			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació esdeveniments. Lectura i anàlisi textos econòmics. Cerca notícies econòmiques relacionades unitat. Mural ODS, Exposicions ODS. Mapa conceptual.	Aula matèria Laboratori Taller Aula informàtica Pati	Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Elaboració de maqueta, mapa... Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Elaboració i decàleg del consumidor responsable fent partícipes a la resta de la comunitat escolar mitjançant una iconografia feta pública al centre educatiu.							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA		NIVELL: ESO		CURS: 3r	
Unitat 4: L'ESTAT I EL SISTEMA TRIBUTARI				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL, STEM, CD,CPSAA, CC,CE							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE5-Explicar la connexió entre l'activitat de l'Estat i la necessitat de finançament públic per al compliment dels seus objectius, així com, identificar les principals figures tributàries, valorant la funció social i el paper redistributiu dels impostos en la societat.		Aproximació al sector públic. Funcions i Estat de Benestar. Els serveis públics: educació, sanitat i serveis socials. Assignació dels serveis per nivells de govern. Funcions bàsiques de la Seguretat Social. Introducció a l'Educació civico tributària. Sensibilitat davant els efectes negatius derivats del frau fiscal i l'evasió fiscal. El pagament d'impostos i els valors de justícia, equitat i solidaritat. Principis tributaris. La necessitat dels ingressos públics. Principals mesures públiques com a instruments de redistribució de la renda.		5.1.Diferenciar els diferents tipus d'ingressos públics, especialment els impostos, reflexionant sobre la seua necessitat i el seu paper en el manteniment de l'Estat de Benestar. 5.2. Relacionar els diferents tributs amb els nivells d'administracions públiques, identificant-los amb les polítiques de despesa. 5.3. Relacionar el frau fiscal amb la igualtat i la redistribució de la renda i la riquesa, valorant la importància del comportament cívic com a contribuents.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació continguts i esdeveniments. Lectura i anàlisi textos econòmics. Cerca notícies econòmiques relacionades unitat. Debat. Mapa conceptual.	Aula matèria Laboratori Taller Aula informàtica Pati	Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Elaboració de maqueta, mapa... Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Partind de la situació inicial d'una família representativa alcudiana elaboració, llistat i coneixement de la quantitat i tipus d'impostos, taxes i contribucions que els distints components familiars han de pagar a l'Estat espanyol al llarg d'un any natural.							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA		NIVELL: ESO		CURS: 3r	
Unitat 5: ENTORN LABORAL				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL,CP, STEM, CD,CPSAA, CC,CE,CCEC							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE4-Identificar els principals objectius macroeconòmics relacionats amb el mercat de treball, la redistribució de la renda, el creixement i els preus que els facen comprendre la seua realitat, fent servir fonts i eines bàsiques d'anàlisis.		El mercat de treball. Ocupació i desocupació. Cerca de treball: currículum i entrevista laboral. Desigualtat de gènere en el món laboral. La bretxa salarial i el sostre de cristall Drets de les persones treballadores.		4.1 Identificar alguns indicadors macroeconòmics bàsics de l'economia, analitzant dades contrastades i valorant aquells que tenen en compte aspectes redistributius i socials. 4.2 Descriure el funcionament del mercat de treball, identificant els signes de desigualtat de gènere de manera crítica. 4.3 Definir la inflació i els seus efectes sobre els consumidors, les empreses i l'economia en general, mitjançant la interpretació de dades facilitades. 4.4 Analitzar aquells indicadors bàsics que els ajuden a conèixer la situació de l'economia, la seua estructura, el seu nivell de competitivitat i cap a on es dirigeix per a aconseguir un món més sostenible, equitatiu i igualitari.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació continguts i esdeveniments. Lectura i anàlisi textos econòmics. Cerca notícies econòmiques relacionades unitat. Mapa conceptual.	Aula matèria Taller Aula informàtica Pati	Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Elaboració de maqueta, mapa... Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Cerca d'un lloc de treball per a aquest estiu al finalitzar els estudis obligatoris i o el curs escolar, acudir al SEPE per conèixer quins són els primers passos a realitzar quan es vol trobar una feina. Materials, documentació, entrevistes... Exposició en el dia de la dona del Premi Nobel d'Economia 2023 Claudia Goldin pel reconeixement dels seus estudis sobre la infrarepresentació femenina i els menors salaris de les treballadores en el mercat laboral. Bretxa salarial.							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA		NIVELL: ESO		CURS: 3r	
Unitat 6: ESTABILITAT DE PREUS				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL, STEM, CD,CPSAA, CC,CE.							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE4-Identificar els principals objectius macroeconòmics relacionats amb el mercat de treball, la redistribució de la renda, el creixement i els preus que els facen comprendre la seua realitat, fent servir fonts i eines bàsiques d'anàlisi.		Els diners i els diferents mitjans de pagament. Monedes socials. Falsos mites de les monedes virtuals. Tipus d'interés i inflació.		4.3 Definir la inflació i els seus efectes sobre els consumidors, les empreses i l'economia en general, mitjançant la interpretació de dades facilitades. 4.4 Analitzar aquells indicadors bàsics que els ajuden a conèixer la situació de l'economia, la seua estructura, el seu nivell de competitivitat i cap a on es dirigeix per a aconseguir un món més sostenible, equitatiu i igualitari.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació continguts i esdeveniments. Lectura i anàlisi textos econòmics. Cerca notícies econòmiques relacionades unitat. Mapa conceptual.	Aula matèria Taller Aula informàtica Pati	Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Elaboració de maqueta, mapa... Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Anàlisi estadístic d'un grup de productes representatius d'una família alcudiana per veure la seua evolució en els preus en diversos anys. Càlcul cistella representativa.							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: TALLER D'ECONOMIA		NIVELL: ESO		CURS: 3r	
Unitat 7: PRODUCCIÓ I CREIXEMENT SOSTENIBLE				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL, STEM, CD,CPSAA, CC,CE.							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE4-Identificar els principals objectius macroeconòmics relacionats amb el mercat de treball, la redistribució de la renda, el creixement i els preus que els facen comprendre la seua realitat, fent servir fonts i eines bàsiques d'anàlisi.		Globalització: avantatges i inconvenients. Introducció als indicadors del creixement. Alternatives al creixement.		4.1 Identificar alguns indicadors macroeconòmics bàsics de l'economia, analitzant dades contrastades i valorant aquells que tenen en compte aspectes redistributius i socials. 4.2 Descriure el funcionament del mercat de treball, identificant els signes de desigualtat de gènere de manera crítica. 4.3 Definir la inflació i els seus efectes sobre els consumidors, les empreses i l'economia en general, mitjançant la interpretació de dades facilitades. 4.4 Analitzar aquells indicadors bàsics que els ajuden a conèixer la situació de l'economia, la seua estructura, el seu nivell de competitivitat i cap a on es dirigeix per a aconseguir un món més sostenible, equitatiu i igualitari.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació continguts i esdeveniments. Lectura i anàlisi textos econòmics. Cerca notícies econòmiques relacionades unitat. Mapa conceptual.	Aula matèria Taller Aula informàtica Pati	Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Elaboració de maqueta, mapa... Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Comparació de les diferents rendes salarials entre famílies, comunitats i països. Elaboració mural públic.							